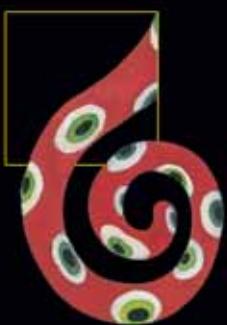

(zalijepljeno na unutarnju stranu korica)

ENCIKLOPEDIJA ČUDOVIŠTA

Ova knjiga nije dobila
GRAND PRIX MONDIAL 2006
(nije tada bila izdana).

Biblioteka ČUDOVIŠTA
Stanislav Marijanović: Enciklopedija čudovišta

© Stanislav Marijanović, 2006.

Sva prava pridržana. Nijedan dio ove knjige ne smije se umnožiti
u bilo kojem obliku bez prethodne pismene dozvole nakladnika.

Nakladnik: SIPAR d.o.o., Gajdeková 24, 10 000 Zagreb

Urednik: Dubravko Marijanović

Oblikovanje knjige: Stanislav Marijanović

Lektura: Jasna Penzar

Slog: Mario Pavlović

Tisak i uvez: TOP DAN d.o.o., Samobor

Tiskanje završeno u svibnju 2008.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem ?.

ISBN ?

STANISLAV MARIJANOVIĆ

ENCIKLOPEDIJA
ČUDOVIŠTA

SIPAR, Zagreb, 2008.

Mojim kćerima Mirni i Amaliji

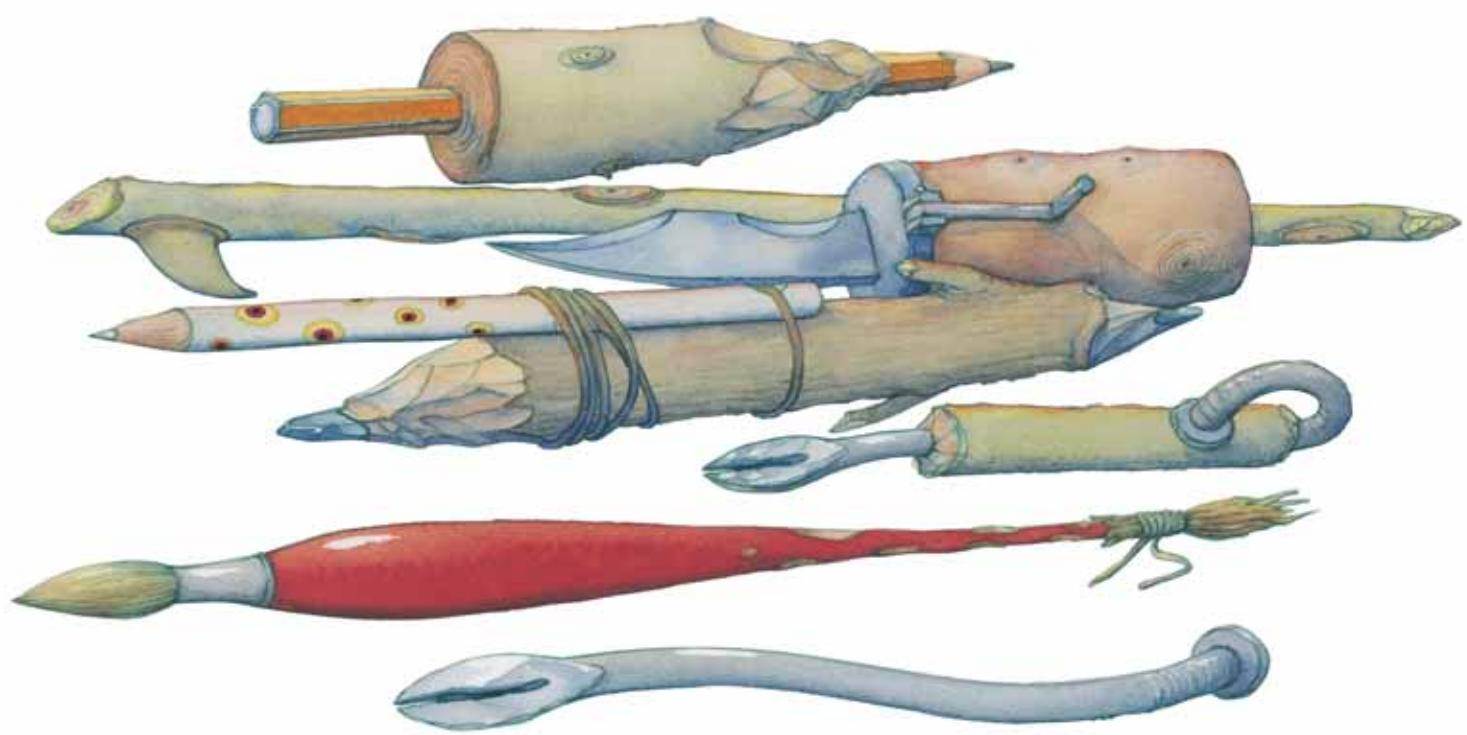

Kazalo

<i>PREDGOVOR</i>	13
KAKBULZNADAR BESPRIJEKORNI	
Stalni član Velikog vijeća čudovišta	
 ENCIKLOPEDIJA ČUDOVIŠTA	
<i>Glava I.</i>	
OBJAVA	19
<i>Glava II.</i>	
POZDRAV	19
<i>Glava III.</i>	
UVOD	20
<i>Glava IV.</i>	
NASTANAK ČUDOVIŠTA	23
<i>Glava V.</i>	
VRSTE I RAZNOLIKOST ČUDOVIŠTA	34
KUĆNA ČUDOVIŠTA	37
Obična kućna čudovišta	
Kućna čudovišta staklenih očiju	
ČUDOVIŠTA ŠUMA I PLANINA	40
Obično šumsko čudovište	
Šumska crvenorepina	
ČUDOVIŠTA BEZVODNIH KRAJEVA	44
Obično čudovište bezvodnih krajeva	
Čudovište podzemnih bunara	

ČUDOVIŠTA ZRAKA	48
Obično čudovište zraka	
Leteća zebra	
ČUDOVIŠTA VODA	52
Obično čudovište voda	
Plosnato morsko čudovište	
Čudovišta mutnih voda	
Jedreće čudovište	
Prozirna morska gljiva	
ČOVJEKOLIKA ČUDOVIŠTA	62
Obično čovjekoliko čudovište	
Malo leteće čovjekoliko čudovište	
Dobro čovjekoliko čudovište	
<i>Glava VI.</i>	
VANJSKI IZGLED I GRAĐA ČUDOVIŠTA	69
VELIČINA ČUDOVIŠTA	70
BOJE ČUDOVIŠTA	71
KRZNO, DLAKE I KOŽA ČUDOVIŠTA	74
GLAVE ČUDOVIŠTA	77
UDOVI ČUDOVIŠTA	78
<i>Glava VII.</i>	
NAČINI RAZMNOŽAVANJA ČUDOVIŠTA	103
RAZMNOŽAVANJE SPOLNO NEODREĐENIH ČUDOVIŠTA	104
RAZMNOŽAVANJE JAJIMA	107
RAZMNOŽAVANJE "À LA SISAVAC"	111
<i>Glava VIII.</i>	
PREHRANA ČUDOVIŠTA	112
<i>Glava IX.</i>	
VELIKI ZAKON ČUDOVIŠTA	119

PRVA LEGENDA	120
DRUGA LEGENDA	122
IZVORI	122
TEMELJI	123
POŽELJNE DUŽNOSTI I NEOBVEZATNA PRAVA	131
PRIJEDLOZI I SAVJETI	131
VELIKO VIJEĆE ČUDOVİŞTA	132
ARHIV	140
<i>Glava X.</i>	
NAČIN ŽIVOTA ČUDOVİŞTA	146
KOLONIJE ČUDOVİŞTA	147
ROĐENJE ČUDOVİŞTA	149
UČENJE I IZOBRAZBA	152
POŠTOVANJE SLABIJIH	160
PAROVI – ŽIVOT UDVOJE	163
ZANIMANJA I VJEŠTINE	165
• Uzgoj i obrada bilja	
• Pisanje i prepisivanje	
• Metalurgija	
• Obrada kamena	
• Graditeljsko zanimanje	
• Liječenje i ljekarništvo	
• Tumačenje Velikoga Zakona čudovišta	
• Poučavanje	
• Čuvanje potrebne udaljenosti od ljudskih bića	
GOVOR, JEZIK I PISMO ČUDOVİŞTA	182
UMIRANJE ČUDOVİŞTA	188
POGOVOR	195

Predugi PREDGOVOR¹

Tvrdim, bez imalo dvojbe, da je pred vama jedna zaista, zaista, iznimna knjiga. Vjerovali vi ili ne, nju nije napisalo ljudsko biće. Ne, nije ju napisala ni životinja, a ni izvanzemaljac. Pa, tko ju je onda napisao? Dragi moji, znam da zvuči suludo, ali eto, nju je napisalo jedno pravo pravcato čudovište!

Možda ste sada, slučajno, pomislili da sam to čudovište ja koji vam ovo pričam? A, ne! Grdno ste se prevarili. Nisam ja čudovište, ja sam običan čovjek i pišem samo ovaj predgovor. Pišem predgovor knjizi koju je napisao netko drugi, a taj netko drugi je, dakle, jedno čudovište.

No, kako bih vam objasnio o čemu je zapravo riječ, moram vam najprije reći nešto o sebi. Ja se već dugi niz godina bavim istraživanjem čudovišta te se s pravom smatram jednim od osnivača *teratologije*, znanosti o čudovištima, (grčki: teras – čudovište, logos – riječ, razlog, znanost). O njima sam napisao nekoliko knjiga koje su izazvale prilično zanimanje širom svijeta. Međutim, nisam mogao ni sanjati da će te knjige zainteresirati i sama čudovišta. Ali, upravo to se dogodilo i baš time počinje ova priča.

Dakle, jednoga ljetnog dana, prije gotovo dvije godine, ulazim ja u moju mediteransku kuću. Vrata škripe kao i obično. Vani bliješti Sunce, a unutra zasjenjeno, hladovina, kao i obično. Kao i obično, pričekah nekoliko trenutaka da mi se oči priviknu na polumrak, a tada, na moje silno zaprepaštenje, ugledah nešto sasvim, sasvim neobično. Na kamenom stubištu sjedi i cilja me pogledom jedno strašno bice. Odmah shvatih da je to jedno pravo ~~užasno~~ čudovište, iako različito od svih vrsta koje sam dotad poznavao, uglavnom ~~iz~~ vlastitih knjiga. Gledam se ja tako, ~~hrabro~~, oči u oči s tim čudovištem, nastojeći napipati bravu. Razumijete, bio sam vrlo ~~iznenaden~~. Čudovište tad iskoristi moju očitu zaprepaštenost, pa ~~mi~~ se obrati. Poželi mi dobar dan na mojojem materinskom jeziku. Ja sam i dalje ~~zbunjeno~~ šutio, pa mi ono poželi dobar dan na još pedesetak jezika. Sjećam se da su tu, uz obične strane jezike, bili i starokaldejski, svahili, karmiš-naucerski, starobirgamski, haramiti, kimbulistanski, gornjestubički te još neki rijetki i egzotični jezici koje ja, naravno, ~~ne~~govorim, ali, ~~ne~~ znam zašto, šutio sam kao Sfinga. Nakon jedne stanke u kojoj se čulo samo cvrčanje cvrčka, čudovište mi se predstavi, ponovno ~~na~~ mojojem materinskom jeziku. Valjda je shvatilo da sam na tom jeziku ~~najhrabriji~~.

¹ Opaska priređivača teksta: Neka vas ne zbunjuju rukom nadopisane izmjene i ispravci na tekstu. Nije riječ ni o kakvoj pogrešci, ni o nemarnosti. Saznat ćete vrlo brzo o čemu je riječ.

Reče: "Zovem se Kakbulznadar, član sam Velikog vijeća čudovišta¹. Ovdje sam u dobronamjernoj misiji, nemojte me se bojati."

**Kakbulznadar besprijekorni,
stalni član Velikog vijeća čudovišta**

---

¹ Veliko vijeće čudovišta je središnje tijelo koje rukovodi cijelom, velikom i raznolikom, obitelji čudovišta. Vidi: *Glava IX.*, stranica 132.

Te su mi riječi vrlo pomogle da se prestanem znojiti i počnem disati. Zatim mi je *znameniti* gospodin Kakbulznadar priopćio sljedeće: Čudovišta o ljudima znaju puno više nego ljudi o čudovištima. Ono što o njima ljudi govore i pišu puno je pogrešaka, krivih tumačenja, pretjerivanja, podcenjivanja i zlonamjernih optužaba. Moje su knjige jedna od rijetkih iznimaka pa su čak i prevedene na njihov jezik. O njima je raspravljaljalo i Veliko vijeće čudovišta, pri razmatranju odnosa s ljudskim bićima. Mada su neki navodi i ilustracije iz tih mojih knjiga, ~~tvrdi~~ gospodin Kakbulznadar, nasmijali i najozbiljnije članove tog vijeća, one su ocijenjene kao ~~važan~~ pokušaj objektivnog, tolerantnog i dobromanjernog pisanja. Tako je, eto, moja malenkost stekla povjerenje i naklonost čudovišta.

Dragi moji, nemojte sada misliti da sam sve ovo napisao samo zato kako bi ovi ganutljivi detalji iz mojega života ostali zabilježeni u literaturi. Uskoro ćete shvatiti koliko su oni bitni i za vas osobno, kao članove ljudske vrste.

Dakle, nastavimo: Poštovani gospodin Kakbulznadar mi je, nasmrt ozbiljan, prenio neke odluke Velikoga vijeća čudovišta, donesene u spomenutoj raspravi. Najvažnija među njima počinje ovako: Navodim: "*Prvi put u svojoj višetisučjetnoj povijesti Veliko vijeće čudovišta prisiljeno je donijeti odluku kojom se krše običaji i zakoni, dosada vrijedeci za sve naše vrste, podvrste, tipove te za svako čudovište posebno. Tom se odlukom dopušta i nalaže jednometod nas da stupi u neposredan kontakt s jednim ljudskim bićem te tako čovječanstvu objelodani i potvrdi naše postojanje*".

Ako još niste ništa shvatili, dragi moji, ne očajavajte. Strpite se, malo-pomalo sve će vam postati jasno. O ovoj će odluci još biti govora. Sada je potrebno reći da su članovi Velikoga vijeća čudovišta, nakon donošenja spomenute odluke, obavili dva vrlo važna izbora. Birano je čudovište koje će stupiti u dodir s ljudskim bićem i uz njegovu pomoć izvršiti navedeno, vrlo osjetljivo poslanje. Nakon sitničavog ~~časnom~~ odmjeravanja vrlina i slabosti mnogih kandidata, ta je dužnost dodijeljena čudovištu gospodinu Kakbulznadaru. Kao što možete i sami zaključiti, Veliko vijeće čudovišta izabralo je mene osobno da mi se dotični gospodin obrati. Vidite, ja sam, moglo bi se reći, ~~način~~ najpogodniji ljudski stvor.

Eto kamo su me dovele moje knjižice. Pišeš, rišeš, pa eto ti čudovišta pred vratima! Mislim da vam je sada sve jasno.

Gospodin Kakbulznadar tada mi je ponudio suradnju koju sam ja, recimo, ~~srdaćno~~ ~~smileći~~ prihvatio. Njegov je zadatak bio pomoći mi pri pisanju i oslikavanju jedne enciklopedije čudovišta, a ja sam se baš za takvu knjigu već dugo pripremao. Međutim, on je zahtijevao da se u toj knjizi ljudskom rodu objavi postojanje čudovišta, naravno, ne onakvih kakva su zamišljena u ljudskim glavama, već onakvih

kakva ona uistinu jesu. Razumljivo je da sam se u početku ~~malo~~ *jako* bojao mogućih posljedica jedne takve objave, ali kada mi je gospodin Kakbulznadar rekao da čudovišta mogu i izići na ulice s transparentima u rukama, pa tako obznaniti svoje postojanje, shvatio sam da ~~nemam~~ *imam* izbora i pristao sam učiniti sve da spasim čovječanstvo od prevelikog šoka. Tako smo, eto, počeli s radom.

Najprije mi je poštovani Kakbulznadar opisivao mnogobrojna čudovišta, a ja sam onda o njima pisao i crtao ih. Sjedeći mi za ledima, on je pazio da, pišući, ne bunnem kakvu glupost ili neistinu.

ljubazno
Gotovo sve što bih ja napisao on bi ~~drsko~~ prekrižio debelom crvenom olovkom. Veli: "Nije dobro!" Slično je bilo i s ilustracijama. Kad bih ja naslikao neko opisano čudovište, Kakbulznadar bi počeo: "Nos je prevelik, rep je prekratak, nedostaje jedna noga i ~~tri~~ ³³ dlake u bradi, nije to baš najbolja crvena...". Kada je počeo ~~ispravljati~~ *pravljati* pravopis mojega vlastitog, materinskog jezika, počeo sam se žircirati. Rekao sam odlučno: "Oprostite, poštovani gospodine Kakbulznadar, ali zaista ne mogu dopustiti da korigirate ~~i moj~~ vlastiti jezik!"

On je smireno odgovorio: "Poštovani gospodine Marijanoviću, ja taj jezik govorim od svojega rođenja, dakle 279 godina, a vi samo ~~40~~ ³⁹. Rođen sam u istom kraju kao i vi. Kao što znate, pripadam jednoj vrsti Čovjekolikih čudovišta i odrastao sam u blizini ljudi. Stoga je 'vaš vlastiti' jezik moj drugi materinski jezik, pa sam, eto, baš ja imao čast prevesti vaše knjige na jezik nas čudovišta. Veliko vijeće me je poslalo k vama i zbog toga što smo nas dvojica, na neki način, sunarodnjaci, a znate kako je – svaka ptica svome jatu leti".

Moram priznati da me to otkriće više šokiralo nego ganulo. Nakon nekoliko ~~nedana~~ *mukotrpne* rada, punoga ~~nepotrebnih~~ ispravaka, sinula mi je genijalna ideja! Što sam smislio? Predložio sam časnom Kakbulznadaru da on sam napiše tu enciklopediju.

Odgovorio je odmah, bez imalo premisljanja: "I meni se čini da bi to bilo bolje. Ja ipak znam puno više o nama, čudovištima, a bolje od vas poznajem i vaš pravopis. Ako vi pristajete uresiti moju knjigu vašim sjajnim ilustracijama, ostaje nam samo problem nakladnika. Samo jedan iznimno lucidan i profinjen nakladnik objavit će knjigu jednoga čudovišta, a takvih je nakladnika, nažalost, malo". Ja, spašen i sretan kao višebojni pingvin, odmah uskliknuh: "Pa, naći ćemo mi i takvog!" Eto, tako smo se moj "zemljak" i ja, napokon, prihvatali posla na ovoj knjizi.

On je i dalje cjepidlačio na mojim ilustracijama, a ja sam ljubazno križao cijele odlomke njegova teksta, "pretvrde" za ~~osjetljive~~ uši ljudskoga roda. Moram vam priznati da je bilo mnogobrojnih dvojba i nesuglasica. One su nerijetko rješavane kompromisima kojima smo i gospodin Kakbulznadar i ja *nezadovoljni*.

?

Nažalost, u knjizi su ostali i neki dijelovi teksta s kojima se ja osobno uopće nisam složio. Njih je pisac Kakbulznadar izričito zahtijevao, pa za njih i preuzima punu odgovornost. Lako smo se složili jedino kad je bila riječ o autorskim honorarima. Oni ne idu u monstruozne, već u humanitarne svrhe, to jest meni.

Eto, dragi moji, sada ste saznali gotovo sve o povijesti ove knjige, ponešto o piscu, gospodinu Kakbulznadaru, članu Velikog vijeća čudovišta, te o meni, običnom ilustratoru¹. Sretno vam čitanje!

Stanislav Marijanović

Bušice Donje, svibanj 2000.

---

¹ Opaska priređivača teksta: Sada, kada znate kako je nastala ova knjiga i tko ju je napisao, možemo vam objasniti i podrijetlo rukopisnih, naknadnih zahvata na tekstu. Dakle, kada je dogovoren tiskanje ove knjige, dobili smo poštom od gospode Marijanovića i Kakbulznadara tekstove pisane na računalu. Međutim, na njima su ručno nadpisane neke izmjene, pa smo od spomenute gospode zatražili objašnjenje. Utvrđilo se da je poštovani gospodin Kakbulznadar naknadno ispravljaо predgovor poštovanoga gospodina Marijanovića, a on je uzvratio istom mjerom na tekstovima poštovanoga gospodina Kakbulznadara. Kako se stvari ne bi nepotrebno zaplele, na naš prijedlog, gospoda su napokon pristala da se knjiga objavi zajedno s tim naknadnim intervencijama. Upravo tako je i učinjeno. Dakle, rukopisni dodaci u predgovoru pripadaju ruci poštovanoga čudovišta gospodina Kakbulznadara, a oni u tekstu *Enciklopedije* ruci poštovanoga gospodina Marijanovića.

Portret jednoga čudovišta: Ja, Kakbulznadar, pisac ove enciklopedije. S obzirom na to da nijednom čudovištu osim mene nije dopušten neposredan dodir s ljudskim bićima, samo je moja malenkost mogla pozirati (samo) gospodinu Marijanoviću za ovaj portret. Gotovo svi drugi prikazi čudovišta u ovoj knjizi nastali su posredno, prema mojem opisu.

KAKBULZNADAR BESPRIJEKORNI

Stalni član Velikoga vijeća čudovišta

ENCIKLOPEDIJA ČUDOVIŠTA

Glava I.

OBJAVA

Oj, oooooooooooooj ljudski stvorovi, u ime svih čudovišta svijeta, odlukom Velikoga vijeća čudovišta, broj 1796489 – 56004, ja, ~~besprijekorno~~ čudovište Kakbulznadar, objavljujem vam nepobitno i neupitno postojanje nas čudovišta. Kao što postojite vi, kao što postoje životinje i biljke, oblaci i planine, zemlja i zrak, vatra i ~~osvježavajući~~ ~~voda~~ napitci, tako postojimo i mi!!! Jasno???

Glava II.

POZDRAV

Služim se ovom nuždom i prigodom da vas gotovo sve ~~yelikodušno~~ pozdravim u ime svih nas čudovišta koja, kao što sada znate, postojimo. Najveći dio našega ~~srdačnog~~ pozdrava upućujemo ljudskoj djeci jer su njihova srca bezazlena, a ruke čiste i kada su neoprane. Srdačan pozdrav upućujemo i onima koji su odrasli gradeći svoje ne uništavajući tuđe, onima kraj kojih uvijek ima mjesta i za druge, onima koji mogu dati više nego što primaju, onima čijoj sreći nisu potrebne tuđe žrtve, onima koji se ne boje živjeti bez maske. Pozdrav onima koji su slobodni kad su i drugi oko njih slobodni. Pozdrav onima koji ne prolaze kroz crveno kad ih nitko ne vidi.

Glava III.

PREDUGI

UVOD

Čitajući predugi predgovor gospodina Marijanovića, zaključio sam da je ipak potrebno reći još nekoliko riječi kako bih vas lakše gurnuo u moju knjigu *Enciklopedija čudovišta*. Nadam se da ste dosada ipak uspjeli shvatiti zašto je i kako ona nastala, zašto je bila nužna i što joj je namjena. Za one koje jako boli glava dok misle, pa nisu sve razumjeli, navest će nekoliko zaključaka Velikoga vijeća čudovišta čiji sam ja član, koji su ugrađeni u znamenitu odluku broj 1796489 – 56004. Tako ćemo mnoge osloboditi od glavobolje jer kad netko drugi misli za njih – njih glava ne boli. Dakle, izvolite: Središnji zaključak broj 896 – 433 – 427 + 2X – 16,5 Y, trećeg desnog paragrafa broj 956 od sredine prema gore, petog lijevog donjeg odbora. On kaže:

Veliki dio ljudskog roda ne ponaša se kao stanovnik, već kao gospodar i vlasnik planeta Zemlja i njegove uže okoline. Svojom neartikuliranim, neosmišljenom i neumjerenom ekspanzijom ugrožava opstanak: svih živih bića, još uvijek poluživih bića, već polumrtvih bića, preostalog dijela čovječanstva te svoj vlastiti. Na koncu, ono što nam je ipak najvažnije, on ugrožava opstanak i nas čudovišta, a to mu uopće nije važno. Eksplorirajući i konzumirajući prekomjerno ono što nije sam stvorio, ono što je naslijedio kao svoje prirodno okružje, nanosi goleme štete našem planetu, prirodi, živim stvorenjima, sebi samome, svojim i tuđim budućim naraštajima, pa tako i nama čudovištima. Znajući da je ljudsko biće odgovorno za nestanak mnogih biljnih, životinjskih, pa i ljudskih vrsta, vjerujemo da postoji opasnost i za opstanak mnogih vrsta nas, čudovišta.

U zaključku broj 1286 - 7695 - 427 + 22165X - 7,783 Y, osamdesetog lijevog paragrafa broj 716 od dolje prema gore, devetog desnog gornjeg odbora piše:

Prirodno okružje u kojem žive ljudska bića ravnopravno pripada i svim drugim bićima, pa tako i nama čudovištima. Stoga, mi čudovišta, kao iznimno svjesna, beskrajno odgovorna i potpuno ugrožena bića, moramo poduzeti mjere kojima ćemo zaštititi sebe, sve ostale, pa time i sâm ljudski rod. Zaključujemo da je nužno izravno i otvoreno upozoriti čovječanstvo kako ono što čini ne čini samo sebi i svojima već i nama i našima. Vecina ljudskih bića ponaša se kao da su jedina razumna stvorenja na planetu Zemlja, superiorna svim drugim stvorenjima, pa čak i prirodi.

"Čovjek guta Zemlju"

Ova je ilustracija unesena u *Enciklopediju čudovišta* na moj osobni zahtjev. Napravilo ju je jedno vrlo mlado čudovište, ozbiljno povrijeđeno u jednome od vaših ljudskih ratova. Ona zorno prikazuje kako vas zapravo vide mnogobrojna čudovišta.

To ih čini oholima, slijepima i neodgovornima. O nama čudovišta ne znaju gotovo ništa i vjeruju da smo samo izmišljeni produkt njihovih prepotentnih moždanih vijuga vijugica. Zato smatramo da je nužno napokon objaviti i objelodaniti naše postojanje, što će ljudskim bićima pomoći i prisiliti ih da izmijene svoju sliku o svijetu i o sebi samima. Kako bi oni lakše upoznali i prepoznali sebe, najprije moraju upoznati nas. S obzirom na to da su puni predrasuda i pogrešno misle da smo mi čudovišta zla, zločesta, opasna, opaka, ružna, primitivna, prljava, neodgovorna, divlja, zlobna, ratoborna, najgora moguća bića, mogli bi se strašno uplašiti shvativši da mi zaista postojimo. U stanju straha i panike ljudska stvorenja mogu biti neuračunljiva te opasna i sebi i drugima.

Zato predlažemo da se naše postojanje objavi zajedno s istinitim podacima o nama koji će omogućiti da nas ljudi upoznaju i shvate naš vrlo miroljubiv karakter.

Kako to učiniti kada znamo da nam je, od prvog dana našega nastanka, našim voljenim Velikim Zakonom¹ zabranjeno pojaviti se pred očima ljudskih bića? Predlažemo da Veliko vijeće hitno doneše izmjenu u voljenom Velikom Zakonu kojom će se dopustiti minimalan dodir s ljudima, a to znači, neposredan kontakt jednoga jedinog čudovišta sa samo jednim čovjekom. To će nam omogućiti da u najvećoj mogućoj mjeri ostanemo vjerni našemu voljenom Velikom Zakonu, živeći i dalje u miru, daleko od ljudskih preradoznačnih očiju. Dakle, konkretno predlažemo da se, uz pomoć jednoga odabranog ljudskog bića u koje možemo imati povjerenje, sastavi jedna mala enciklopedija čudovišta kojom ćemo se obratiti čovječanstvu.

Nadam se da ste sada, napokon, svi shvatili o čemu je ovdje riječ.

---

¹ Veliki Zakon čudovišta ili Knjiga Velikoga Zakona čudovišta zbirka je religioznih, filozofskih, moralističkih i povjesnih tekstova, djelomično pisanih Božjom rukom, koji predstavljaju okosnicu načina razmišljanja i ponašanja čudovišta. Njima su uređeni odnosi čudovišta prema samima sebi, prema drugim čudovištima, prema svijetu u cjelini, pa tako i prema ljudskim bićima. Vidi: Glava IX., stranica 119.

Glava IV.

NASTANAK ČUDOVIŠTA

Za razliku od ljudskih mnogobrojnih, religioznih i nereligioznih, tumačenja o postanku čovjeka, sva čudovišta svijeta imaju samo jedno, zajedničko tumačenje o svojem postanku. Ono je, na neki način, čvrsto vezano i uz postanak čovjeka. Zapisano je u Prvoj legendi koja je jedan od osnovnih dijelova Velikoga Zakona čudovišta – o njemu će poslije biti još govora.

Ja, bespriječljivo čudovište Kakbulznadar, stalni član Velikoga vijeća čudovišta, iznijet će vam sada sadržaj Prve legende u vrlo skraćenom obliku, bez mnogih pojedinosti, ali uz neka moja objašnjenja.

Prva legenda uglavnom kaže da je svijet stvorio Bog. Tu se slažemo s najvećim brojem ljudskih religija. Stvaranje svijeta, sa svim bezbrojnim živim i neživim detaljima, možete i sami zamisliti, vrlo je velik posao. Stoga je Bog najprije stvorio brojne suradnike, sebi bliske i slične. Njima je podijelio radne zadatke: jedna skupina suradnika radila je na projektiranju onoga što vi ljudi zovete "fizički zakoni", druga na oblikovanju prvih elemenata tvari, treća na stvaranju izvora energije itd. itd. Svi su suradnici bili vrlo marljivi, predani poslu i veseli, jedan drugomu nisu smetali, pa je ~~je~~ ^{tako} posao brzo napredovao. Nešto poslije Bog je ustrojio novu skupinu koja je trebala stvoriti sva živa stvorena, što je bio vrlo težak, zahtjevan i dugotrajan zadatak – trebalo je, tako reći, stvoriti nešto iz ničega, iz mrtve tvari živi svijet. Kad je Bog sa suradnicima našao rješenje kako udahnuti život neživome, počeo je s istom iskusnom skupinom raditi na stvaranju raznih bića. Zaista je obilovao raznolikim zamislima.

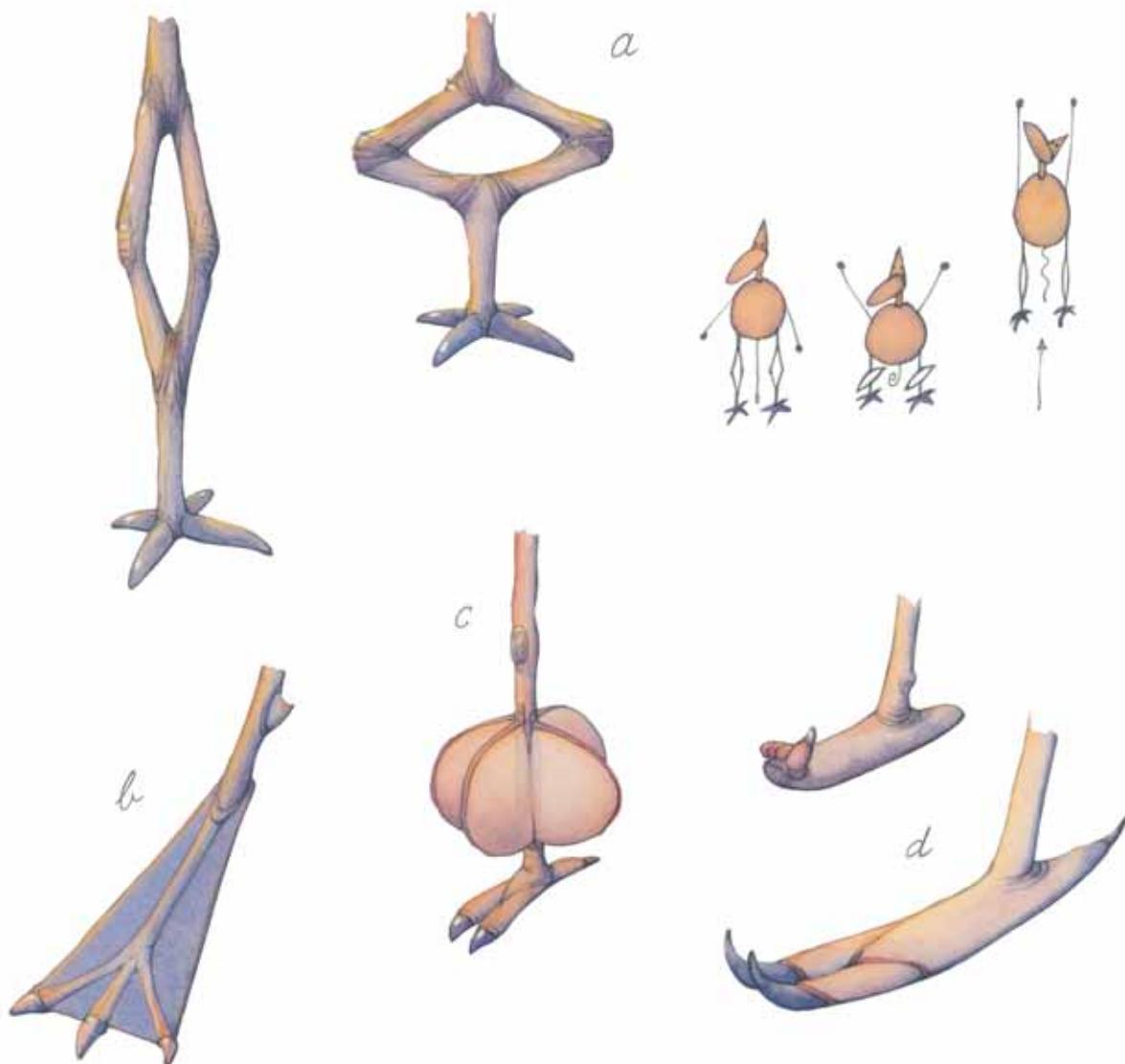
Sve su one prethodile najvažnijoj, konačnoj ideji, kruni njegovih zamisli – stvoriti biće razumno i odgovorno, biće koje misli i osjeća, koje može sâmo stvarati i sâmo se razvijati, biće koje će natkriliti sva druga bića i biti za njih odgovorno. U njega će biti ugradena, potpuno razvijena i uravnotežena, svojstva svih prije stvorenih bića. Tako je svaki stvoreni stvor jedna karika u lancu na čijem je kraju "konačno" biće. Sve su životinje, pa čak i neke biljke, ujedno i neka vrsta probe osobina razvijanih da se u to biće upgrade. Kako bi se taj posao uspješno obavio, rađeni su brojni nacrti, skice, pokušaji i eksperimenti. Bilo je toliko posla da su se Božji suradnici počeli umarati i činiti pogreške, a one su pri stvaranju svijeta posebno neugodne.

Kako bi svojim bliskim i sebi sličnim suradnicima osigurao bolje i lakše radne uvjete, Bog je izmislio simetriju. Tako je u mnogim slučajevima posao prepovoljen. Napraviš lijevu polovicu, kopiraš je na desnu stranu – i gotovo. To je mnoge ~~marljive~~ članove radne skupine jako veselilo, pa su napravili stotine tisuća raznih simetričnih bića.

Dakle, brinući se da ne nedostaje simetrije, suradnici su, praćeni budnim okom Boga, radili požrtvovno na razvijanju brojnih tjelesnih i duševnih osobina budućega "konačnog". Evo vam sada, za fizičke osobine, jedan jednostavan primjer: kako bi se pronašao odgovarajući način stajanja i kretanja "konačnog" bića, stvorena su mnoga bića-životinje, s previše nogu, s puno nogu, stonoga, s osam, sa šest, s četiri noge, s premalo nogu, bez nogu i tako dalje. Provodene su probe s vrlo velikim, debelim, tankim, kratkim, dugim i inim nogama. Mnogi od tih eksperimenata još uvijek trčkaraju, gmižu, skakuću, bolje ili lošije, površinom Zemlje.

Među najstarijim dokumentima koja mi čudovišta posjedujemo posebno mjesto zauzima zbirka od 129 crteža, upotpunjениh kratkim opisima. Čuvaju se pod oznakom S. A. A – 1. Potpuno su nepoznatog podrijetla. Očito je da je riječ o prijepisu i prerasu još starijega izvornika. Pretpostavlja se da oni ilustriraju Prvu legendu Velikoga Zakona čudovišta. Za ovu je knjigu gospodin Marijanović izabrao i rekonstruirao neke od njih, a neke je sam nacrtao na osnovi pisanih opisa.

Na ovima ovdje vidimo neke od probnih načina kretanja i tipove nogu koje ne srećemo u današnjih živih bića. Stoga vjerujemo da su odbačeni kao neuspjeli pokušaji pri stvaranju "konačnog" bića. Tu vidimo: a) odskočne noge, b) nogu-veslo, c) univerzalnu nogu za kretanje na vodi i na suhom, d) "skijaške" noge, (nastavak na sljedećoj stranici)

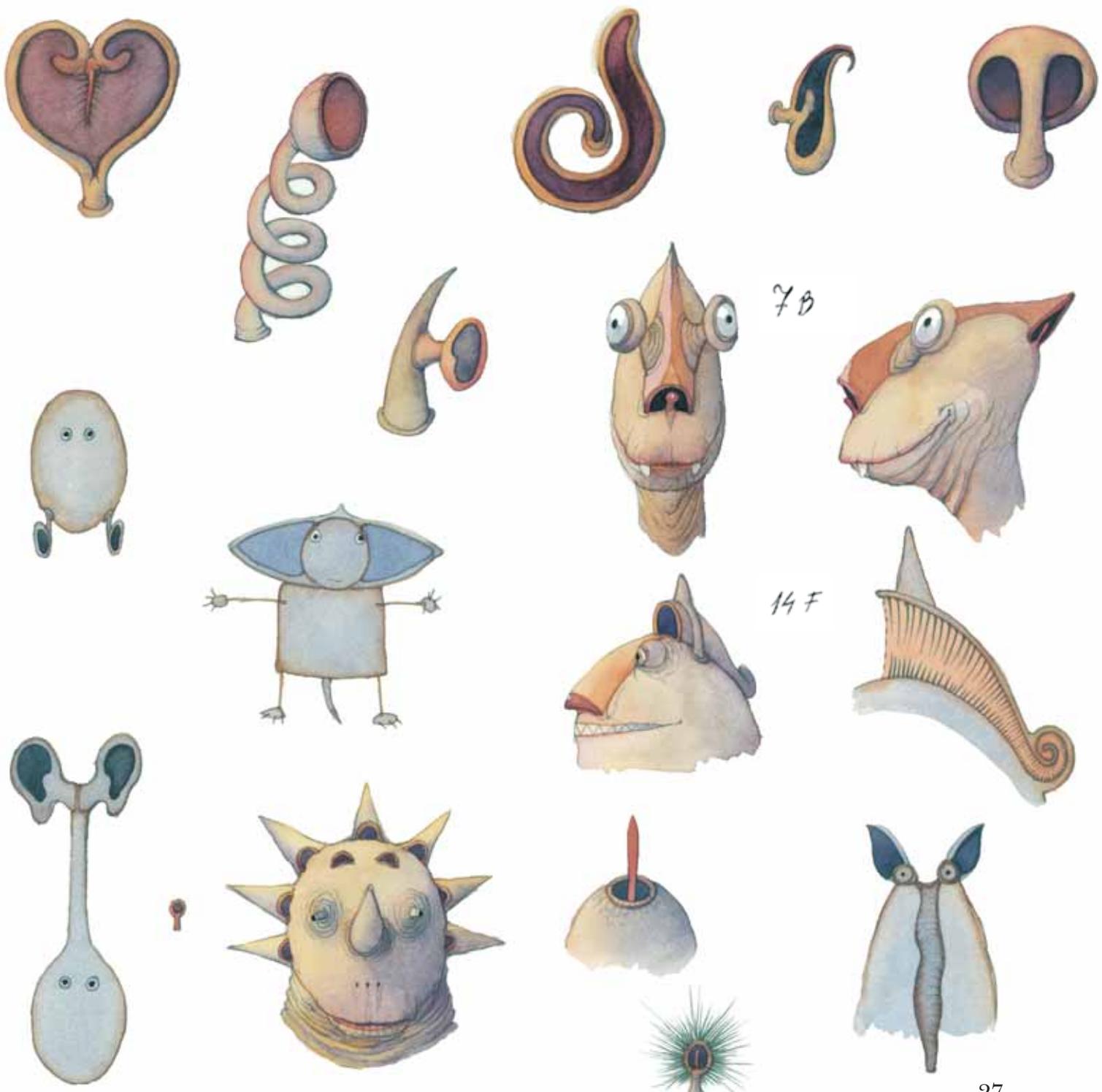
e) nogu za nečujno kretanje, f) noge za kretanje u nepoznatom pravcu, g) potpuno napušteno kretanje na tri noge, h) način kretanja nalik onome kojim se danas kreću samo neka sitna bića, poput gusjenica.

Slično je bilo i s osjetilima vida, sluha, mirisa i drugim. Ona su stvorena kako bi se živim bićima i, naravno, "konačnom" osiguralo komuniciranje s vanjskim svijetom.

Tako su nastale, primjerice, i uši. Stotine raznih tipova ušiju krasile su i krase životinjski svijet: uši velike, uši male, dlakave, viseće, uspravne, šiljate, pokretne ili nepokretne, manje ili više brojne. Od svega toga za "konačnog" je odabran jedan diskretan model skromnih dimenzija i nemetljivog izgleda.

Među dokumentima S. A. A – 1 nalaze se i crteži s opisima više vrsta ušiju, razvijanih na dugom (i krivudavom) putu prema ušima "konačnog". Na rekonstrukciji crteža 7 B vidimo prednje nosno i stražnje rožno uho. Prednje nosno uho moglo je biti praktično jer se automatski čistilo pri kopanju nosa, ali je i najobičnija prehlada mogla izazvati privremenu gluhoću – pa je valjda stoga odbačeno. Stražnje rožno uho i danas postoji u sličnom obliku – imaju ga neka čudovišta. S. A. A – 1/14 F prikazuje uho "tunel", ispunjeno dlakama raznih debljina, dužina i osjetljivosti na određen tip vibracija. Takav slušni organ više ne postoji.

Usporedio s osjetilima, stvarani su jednostavni, tjelesni osjećaji – kao osjećaj gladi, boli i ravnoteže, primjerice. Mnoge od njih koji su vama ljudima, pa i nama čudovišta, nepoznati – posjeduju životinje.

Složeniji osjećaji, oni psihički – kao strah, ljubav, mržnja, radost, tuga, gnjev, ljubomora, ponos i drugi, razvijani su poslije, dugo i teško. Stvoreni su da bi bili jedna vrsta pokretača, motora volje i djelovanja "konačnog".

Ono što je za nas čudovišta osobito važno krije se u sljedećoj činjenici: razvoj, probe i usavršavanja svih psihičkih osobina, osjećaja, pa isto tako i inteligencije, vezani su gotovo u potpunosti upravo uz nas, a vrlo malim dijelom uz životinje. Mi smo, čudovišta, nastali upravo u tom završnom krugu oblikovanja "konačnog", pa smo stoga osjećajna i razumna stvorena. Samo njega ~~i nas~~ u potpunosti krase ta najkvalitetnija, najfinija i najvažnija svojstva koja je Bog podario našem svijetu. Zbog toga smo mi, u neku ruku, najuža obitelj.

Tako piše u Prvoj legendi Velikoga Zakona čudovišta i tako jest!

No, time još nije sve rečeno. Ostaje pitanje naših intenzivnih, kontrastnih, vrlo ~~čudovišnih~~ jasno raznolikih karaktera, ~~navodno~~ sklonih pretjerivanju i krajnostima, ~~uvjetno~~ rečeno – neuravnoteženih. Zašto su i kako su oni nastali? Dakle, znamo da su razne vrste čudovišta stvarane pri ispitivanju najrafiniranijih svojstava koja živa bića mogu imati. Vrsta na kojoj se neko određeno svojstvo istraživalo posjeduje ga u puno većoj mjeri i jačini nego druga svojstva. Odatle, eto, potječe neka vrsta neusklađenosti, neugodenosti, ili, ~~ako~~ baš hoće, neuravnoteženosti naših karaktera.

Zapravo, mi samo imamo neko pretjerano razvijeno svojstvo. Ako je to svojstvo, primjerice, osjećaj ljubomore, to znači da postoji vrsta čudovišta koja je ~~pretjerano~~ neprodnosljivo ljubomorna, a to, eto, zappleće život.

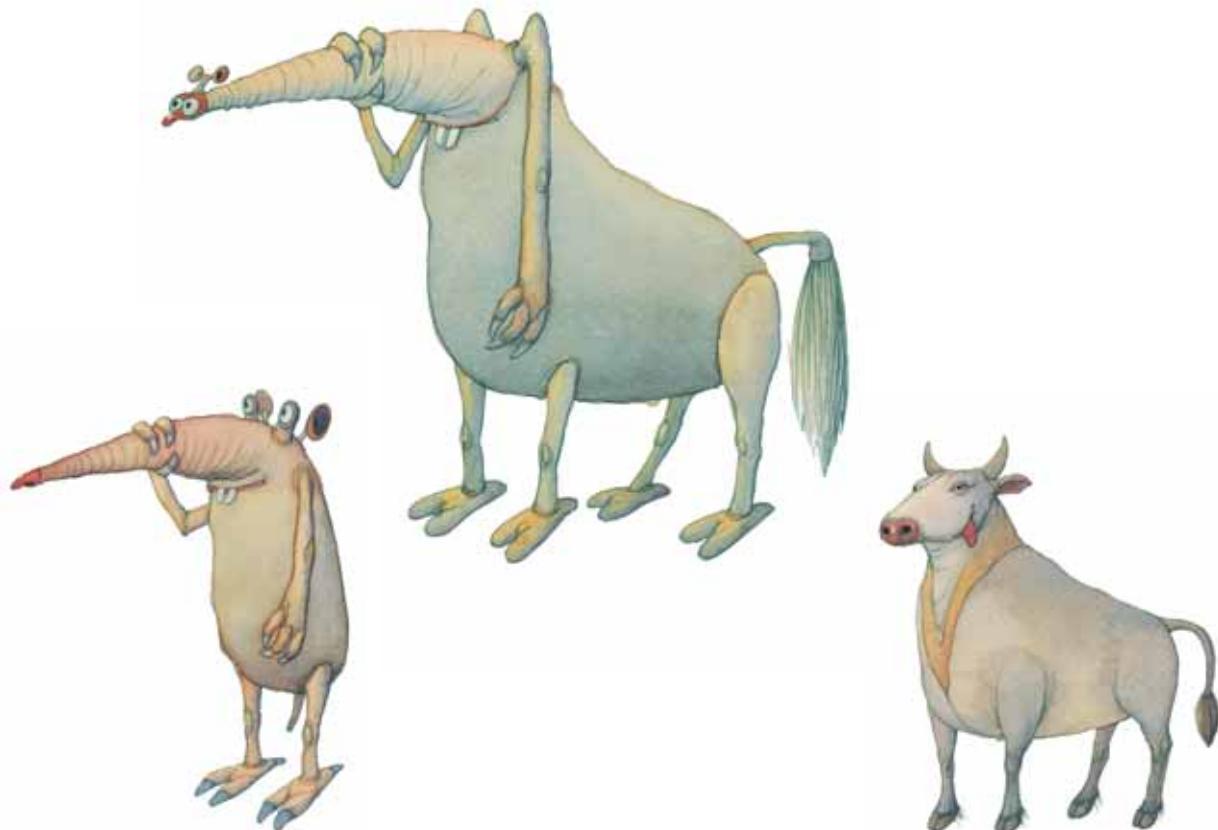
Ona vrsta koja je stvarana da se na njoj isproba čudo vizualne inteligencije i osjećaj za sklad boja također ima strašno neuravnotežen život. Ona pati od prevelikog talenta koji ne može potrošiti ni slikajući ~~23~~ nike sata na dan. Takva, očita, neuravnoteženost čudovišta mogla bi razveseliti ~~mnogobrojne~~ zlonamjerne ljude. Kako se takvi ne bi veselili previše, odmah će vam objasniti! Istina je da su čudovišta u početku, pri svojem nastanku, bila neuravnotežena bića. Na žalost zlonamjernih, sada više nije tako! Naime, sve vrste čudovišta mogu se međusobno pariti i imati potomstvo, a to, sa zadovoljstvom, već tisućljećima i čine.

Kao kad pomiješate crvenu i žutu boju te dobijete jednu novu, ni previše žutu, ni previše crvenu, lijepu, uravnoteženu narančastu, tako smo se miješali i mi, razna čudovišta, pa su se naša pretjerana svojstva potpuno uravnotežila.

Naš današnji, ~~potpuno~~ uravnotežen, karakter prati vrlo velika ~~raznolikost~~ vanjskog izgleda. Zašto je i kako do nje došlo? Ako imate imalo mozga, sjetit ćete se kada su i zbog čega stvarana čudovišta, pa ćete odmah i razumjeti da pri tome vanjski izled nije bio ~~uspice~~ osobito važan. Božji bi suradnici, jednostavno, odabrali jedno od već postojećih stvorenja, nastalo u ranijim fazama razvoja "konačnog", te bi mu ugradili potrebne psihičke i, naravno, one novostvorene, probne osobine. Time je ono, zapravo, postalo čudovište, a je li imalo rogove, dugi rep, dvije ili četiri noge, peraje ili ruke, je li sličilo "konačnom" ili žabi, nije bilo bitno. Eto, stoga smo mi tako ~~raznolikog~~ vanjskog izgleda.

~~čudovišnog~~

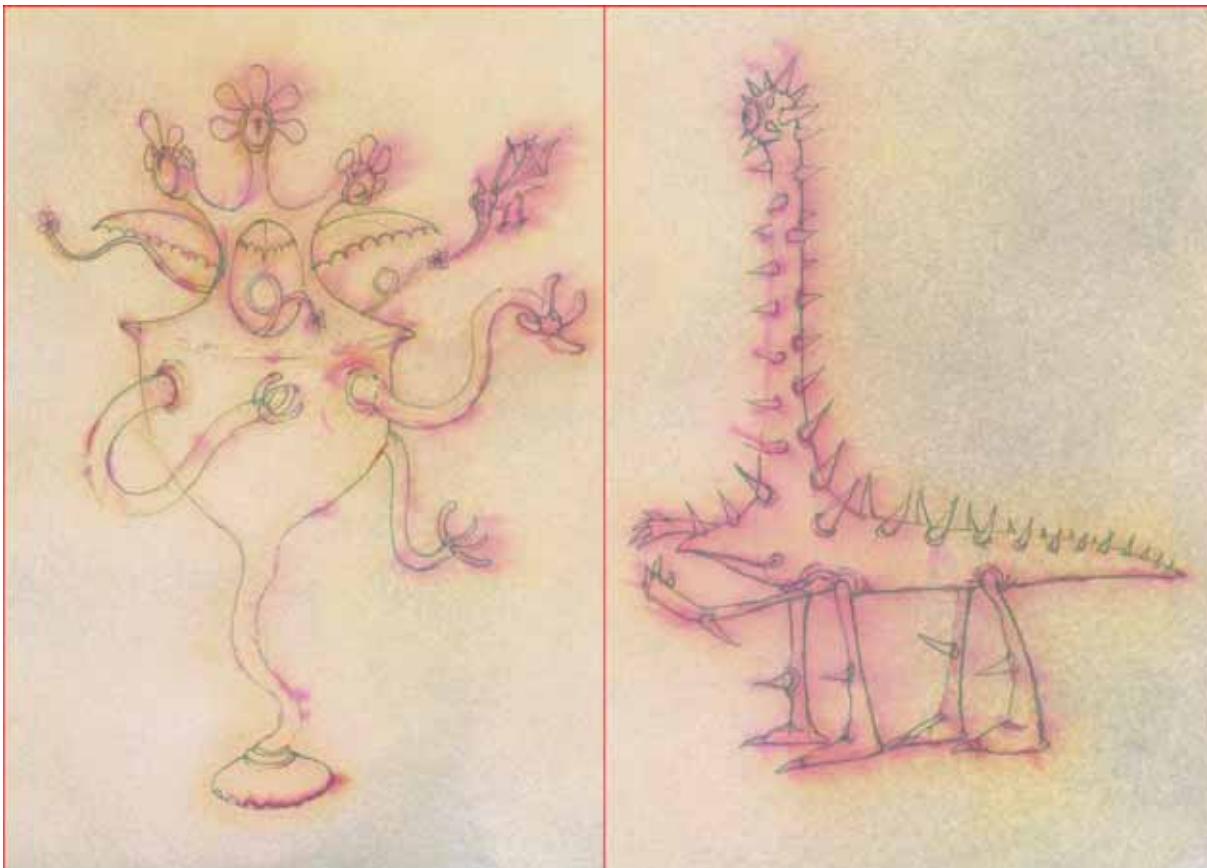
Rekonstruirani crtež S. A. A – 1/17 G posebno je zanimljiv i važan. Naime, na njemu vidimo biće koje ne postoji među današnjim životinjama, a ni među čudovištima. Međutim, pomnim promatranjem je otkriveno da danas žive dva njegova "rođaka", jedan među životinjama, a drugi kao čudovište vrste *šumski malorepi dugonos*. Osnovano prepostavljamo da su "rođaci" razvijani dijeljenjem i doradom toga probnog pretka. Jednom njegovu dijelu ugrađene su neke od visokokvalitetnih osobina, pa je tako nastalo čudovište *šumski malorepi dugonos*.

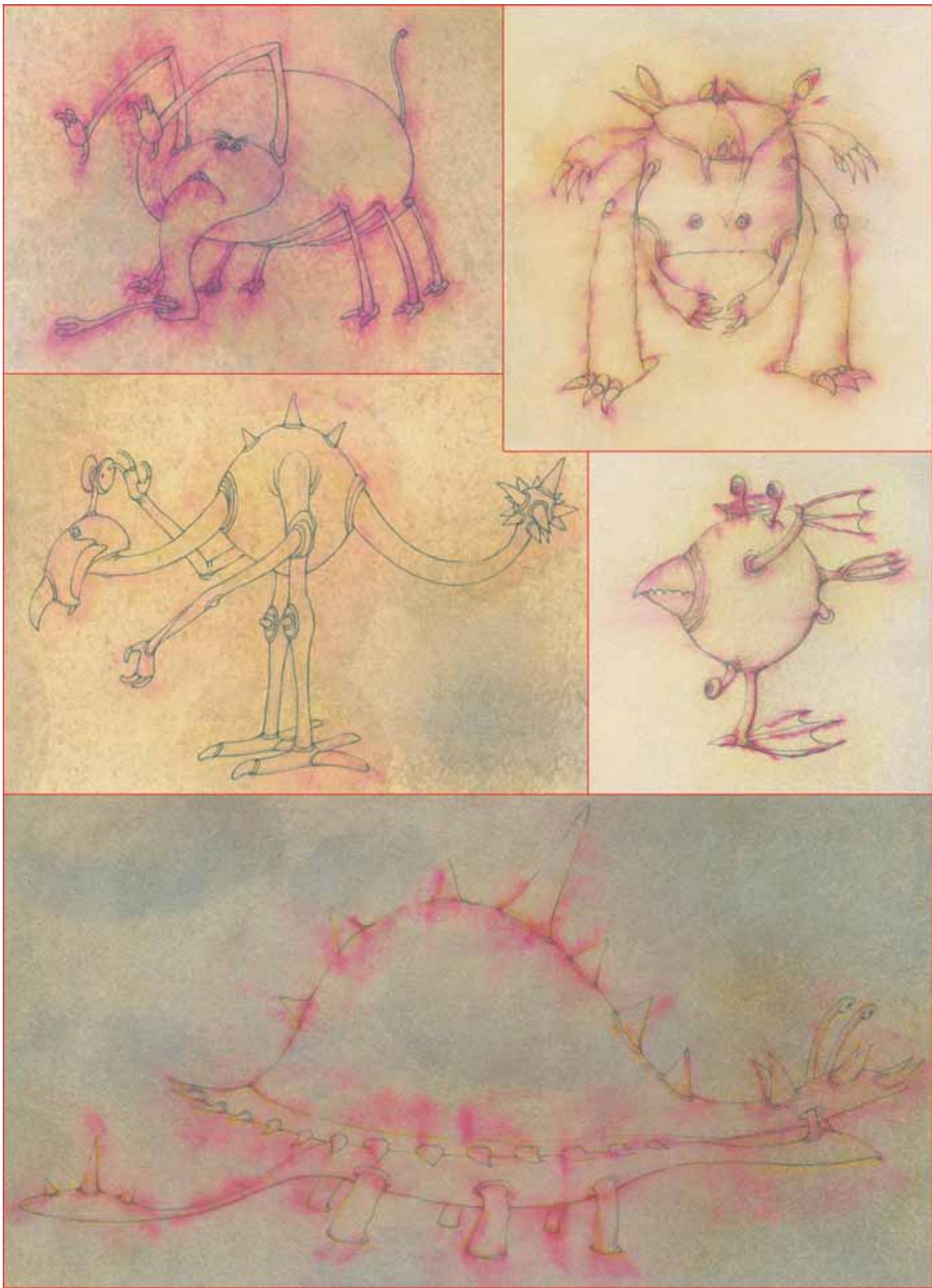

Napokon, nakon svih pripremnih radova na "primitivnim" organizmima, životinjama i nama čudovištima, Bog je sa svojim suradnicima stvorio biće mnogobrojnih, vrhunskih i harmoniziranih svojstava, svojega "konačnog". Dao mu je imenec čovjek.

Kada je taj završni proizvod bio gotov, Bog je učinio reviziju svega stvorenoga. Pregledao je sva bića i, vodeći računa o prirodnoj ravnoteži, izabrao ona koja će ostaviti da žive i napuče Zemlju. Ona koja nisu bila vrlo uspjela ili podesna zauvijek su bestragom nestala. Neke je dinozaure, primjerice, Bog uklonio jer su bili preveliki i prespori za prilagođivanje bržim promjenama u prirodi. Nestala su i mnoga druga "nespretna" stvorenja, nesposobna da nađu svoje mjesto i prežive bez stalne Božje pomoći. Tako je bilo s trokrilnim pticama, dvoglavim orлом s mekanim jajima, antilopom predugih i nesavitljivih nogu koja nije mogla dojiti svoje mlade, s jednom vrstom krokodila koji su se bojali vode itd. itd. itd. Na nekim bićima Bog je učinio manje i brze ispravke koje su im osigurale život. Među njima je bila i jedna vrsta velikih miševa kojima je Bog u posljednji tren prilijepio jednu "torbu" na trbu – da mogu imati potomstvo. Danas ih vi, ljudi, nazivate klokanima.

Neka "neuspjela" bića iz S. A. A – 1. Ona nisu prošla Božju reviziju, pa eto, nisu napučila Zemlju.

pret

Na kraju, došao je red i na nas, čudovišta, kao posljednju fazu božanske kreacije. Prva legenda kaže da je tu došlo do nekih nesporazuma. Naime, nakon višestoljetnog razmišljanja, Bog se i dalje dvoumio što učiniti s nama, čudovištima. U međuvremenu je nekoliko naših vrsta, čekajući odluku o svojoj sudbini, izumrlo. Bog se prenuo iz razmišljanja i obratio svojim suradnicima otprilike ovim riječima: "Dragi moji, odani, bliski i meni slični suradnici, ne znam što učiniti s ovim čudnim stvorenjima. Draga su mi jer su bliska *'čovjeku'*, ali bojam se da će se jednom s njim sukobiti. Ta bića, ako ih gledamo sve zajedno, imaju sve kvalitete kao i on. Ako ih gledamo pojedinačno, vrstu po vrstu, vidimo da svaka ima neko od 'ljudskih' svojstava u većoj mjeri, izraženije nego čovjek sâm. Sva ta bića zajedno predstavljaju čovjeka na mnogostruku potenciju. S druge strane, velika je prednost ljudi što svaki čovjek pojedinačno posjeduje baš sva odabrana svojstva, i to uravnotežena i usklađena, iako manje izrazita. Ne bih htio da ta bića i čovjek postanu suparnici. Zato, dragi moji, meni bliski, odani i slični suradnici, pomozite mi donijeti odluku! Što učiniti s njima? Život, ili smrt?" Tako stoji u Prvoj legendi.

nekako

Suradnici Božji su dugo, dugo mislili, pa su napokon smislili i Bogu predložili: "Šteta je uništiti sva ta ~~draga, simpatična~~ interesantna i ~~ljubazna~~ bića na kojima smo tako dugo i naporno radili slijedeći vjerno tvoje upute. Ako ih ostaviš živjeti, učini da sva govore istim jezikom, iako su međusobno vrlo različita. Učini da se sva mogu međusobno pariti i množiti. Tako će se njihova svojstva malo-pomalo stopiti, rastopiti i uravnotežiti. Tako neće jedno stršati nad drugim, niti će biti izraženije nego u čovjeka. Dok se taj proces ne završi, neka se sva ta bića kriju od ljudi. Daj im zakon koji im to nalaže, pa neće čovjeka ~~ognjarnici~~ i on neće o njima ništa znati. Neka to bude uvjet njihova opstanka."

ipak

Bogu se ~~jako~~ svidio ovaj prijedlog jer je bio konstruktivan, a ne destruktivan. On reče: "Dragi moji, bliski, meni odani i slični suradnici, vidim da sam dobro učinio stvorivši vas dobrima kakvi jeste. Vaš je prijedlog vrlo ~~riskantan~~ ~~zanimljiv~~. Recite mi slažete li se vi svi s njime?" Prva legenda voljenoga Velikog Zakona čudovišta ovdje navodi kako su neki ~~manje~~ važni i ~~manje~~ sposobni Božji suradnici iznijeli svoje ~~jedno~~ mišljenje da je taj prijedlog opasan. Time su ~~nepotrebno~~ zapleli stvar i Božji život.

No, da ~~ne~~ gubimo vrijeme s nevažnim detaljima, reći ću vam ~~samo~~ da je Bog, eto, ~~zahvaljujući nama čudovištima~~, u tom trenutku izmislio demokraciju. Dao je spomenuti prijedlog na glasovanje. Suradnici su glasovali nekoliko puta jer nisu bili vični glasovanju – demokracija je, ipak, bila sasvim nova stvar. Prva legenda kaže da je spomenuti prijedlog usvojen ~~samo~~ s jednim glasom razlike! Ipak, mi čudovišta smo vrlo ponosni na taj jedan glas koji je odredio našu sudbinu. Taj glas koji je prevagnuo bio je glas dragoga Boga.

Eto, "konačni" ljudski stvorovi, već ste mnogo toga razumjeli te naučili ~~malo~~ o vašem ~~puno~~ i ~~puno~~ o našem nastanku! Sada možete i sami zamisliti kako su se stvari dalje razvijale. Bog je učinio sve što su predložili njegovi pametni suradnici. Dao nam je ~~lijepo~~ ime čudovišta, učinio je od nas brojnu, sretnu i raznoliku obitelj, dao nam je jezik kojim svi i danas govorimo, dao nam je naš voljeni Veliki Zakon. O tome Velikom Zakonu ču vam još ~~malo~~ govoriti u Glavi IX. ove enciklopedije. Ako ste nestrpljivi i želite o njemu odmah saznati više, pogledajte odmah navedenu glavu. Zatim se vratite na ovu stranicu da nešto ~~važno~~ ne preskočite.

~~otprilike~~

Prije ~~točno~~ 60 riječi spomenuo sam podrijetlo imena "čudovište". Rekoh, Bog nam je nadjenuo to ~~ime~~. O njemu vam hoću još nešto reći. (O imenu, a ne o Bogu!) Dakle, vi ljudi, svi i na svim jezicima, izgovarate riječ "čudovište" pomalo gadljivo, sa strahom i odbojnošću. To upućuje na neke ~~vaše~~ nedostatke koji proizlaze iz ~~vasega~~ neznanja i predrasuda.

Vidite, ja se, pišući ovu enciklopediju jednim ljudskim jezikom, služim vašom riječi za čudovišta, iako značenje koje vi toj riječi pridajete smatram ~~neprimjerenum~~, ružnim i ~~uvredljivim~~. Na našem jeziku mi se zovemo HULSULBÁK. Naravno, glasove našega jezika teško je transkribirati na neko od vaših pisama, pa od vas nitko ni ne očekuje da tu riječ točno izgovarate. Uglavnom, važno ju je izgovorati s naglaskom na slovu "a". Ako je drugčije naglasite, ona mijenja smisao i puno gubi od svoje ~~silne~~ ljepote.

Ta je riječ, tijekom ~~našeg~~ dugog postojanja, neprestano evoluirala, naglasak se selio, poneko je slovo otpalo, a neko drugo se dodalo, pa je tako naše ime četiri puta promijenilo svoje značenje. U prvom, najstarijem obliku, još dok su vaši pradavni preci jedan drugoga lupali kamenjem po glavi, značilo je *stidljiv*. U razdoblju u kojemu su vaši praoci, putujući daleko u potrazi za srećom, grebali i grbili konjima leđa stražnjicom, srećemo nov oblik i značenje – *skriven*. Riječ se i dalje razvijala, pa je počela značiti *ravnopravan* ili *jednak*. Tako se rabi, otprilike, u ona vremena kad su davni rođaci nekih od vas, u drvenim sanducima, riskirali živote kako bi s drugih strana oceana, slabijima i siromašnijima od sebe nešto drpili, ili bar kakvog roba oteli.

Na koncu smo stigli do suvremenog oblika našega imena sa značenjem *ponosit*. On se počeo rabiti nekako u ono vrijeme kad ste vi ljudi prvi put otkrili kako vaše ženke nemaju samo maternicu već imaju i mozak, pa mogu čak i glasovati... Međutim, čini se da evolucija našega imena još traje. Naime, primijećeno je kako jedan broj čudovišta u posljednje vrijeme izgovara tu riječ nepravilno, s krivim naglaskom, što mijenja njezin smisao u ~~lijep~~, *pametan*, *dobar*, *pravedan*, *srčan*, *plemenit*, *odmijeren*, *profijnen*, *odgovoran*, *požrtvovan*, *upućen*, *iskusan*, *miroljubiv*, *dobronamjeran*, ~~skroman~~ i tako dalje.

Eto, sada, ne samo da znate kako smo mi nastali, već i kako se mi, zapravo, zovemo i što nam ime znači. Vi nas zovite, naravno, onako kako vam se svida.

Glava V.

VRSTE I RAZNOLIKOST ČUDOVIŠTA

U prijašnjem poglavlju, o nastanku čudovišta, već sam vam ponešto rekao o podrijetlu naših vrsta i o našem izgledu koji su, prirodno, najuže povezani. Mislim da nije potrebno još jednom podsjećati na to zašto smo mi čudovišta toliko raznolika, neujednačene veličine, raznorodne anatomije i ne baš pretjerano dotjeranog izgleda.

Svakako, mi smo jedna iznimno brojna i šarolika obitelj, a svaki je naš član lijep na svoj, osobit način. Naša ljepota nije ~~monotona i bezlična~~ kao vaša ljudska – jer vi ste jedan drugomu nalik kao jaje jajetu, da ne kažem kao jaje samo sebi. Unatoč tomu, ~~nekima~~ od vas mi se, sigurno, nećemo svidjeti, ali to ^{nije} je samo zato što je vaše poimanje ljepote antropocentrično i egocentrično. Vi vjerujete da je lijepo samo ono što sliči na vas: vama sličnije – vama ljepše. No, nažalost, nije moj posao da vam držim predavanje iz etike i estetike, već o vrstama i raznolikosti čudovišta.

Dakle, u ime znanosti, čudovišta možemo podijeliti prema tjelesnim obilježjima i izgledu na 284 jasno distancirane vrste. Njih svrstavamo, prema okolini u kojoj pretežno žive, u šest skupina. To su: a) kućna čudovišta – 47 vrsta, b) čudovišta šuma i planina – 52 vrste, c) čudovišta bezvodnih krajeva – 19 vrsta, d) čudovišta zraka – 51 vrsta, e) čudovišta voda – 103 vrste, f) čovjekolika čudovišta – 12 vrsta.

Ova posljednja skupina nije baš izričito vezana uz neki određeni ambijent. Uostalom, to i nije posebno važno jer je podjela vrsta prema okolini samo jedna od brojnih mogućih podjela. Nju sam izabrao za vas jer mi se čini najjednostavnijom. Vrste čudovišta, naravno, možemo svrstavati i drugčije. Primjerice: prema broju nogu, rogova ili očiju, dužini i tipu repova, načinu kretanja, prema veličini itd. itd. Stoga, neka vas ne zbuni ako primijetite, recimo, da krilata čudovišta postoje u više navedenih skupina. Ona su većinom čudovišta zraka, ali krila kojima manje ili više *loše* ~~dobro~~ lete, imaju i neke vrste iz drugih skupina.

Dobro, neovisno o načinu podjele i svrstavanja, postoje 284 vrste i to se, naravno, ne čini malo. Međutim, čudovišta koja pripadaju ovim jasno diferenciranim vrstama predstavljaju tek oko jedan posto ukupne populacije čudovišta. Ipak, u ovoj ćemo se enciklopediji detaljnije pozabaviti baš njima jer su one genetska osnova za sve podvrste, tipove i, napokon, za svako čudovište osobno.

Uz vrste čudovišta imamo i 2 768 podvrsta, ali one nisu uvijek jasno diferencirane. Nastaju učestalim križanjem dviju vrsta, obično iz različitih skupina. Primjerice, najmnogobrojnija podvrsta je rezultat vrlo čestog parenja jedne vrste čudovišta zraka s jednom od vrsta čudovišta šuma i planina. Čudovišta šuma i planina daju još jednu brojnu podvrstu parenjem s jednom vrstom čudovišta voda. Sva čudovišta koja, manje ili više, jasno pripadaju podvrstama čine oko šest posto ukupnog broja čudovišta.

Uz vrste i podvrste postoje i 11-12 000 tipova, ali njih nije uvijek lako raspoznati. To, na koncu konca, uopće nije važno. Te usitnjene diobe ionako navodim samo zato da vam lakše predočim našu bogatu raznolikost. Izvan toga one su potpuno besmislene kao, primjerice, i nastojanja nekih ljudskih stvorova da ustanove koliko jedan čovjek, primjerice Njujorčanin, ima bijele, crne ili žute krv, kad svi znamo da je sva krv crvena. Čudovišta koja, eto, za muku, možemo nagurati u spomenutih 11-12 000 tipova predstavljaju oko osamnaest posto od našega ukupnog broja.

Sve se vrste, podvrste i tipovi međusobno pare i miješaju, pa je većina čudovišta međusobno različita. Masa prilično dobro izmiješanih čudovišta čini čak 75 posto cjelokupne populacije. Ovdje sa zadovoljstvom mogu utvrditi da mi, čudovišta, rado činimo potomstvo s vrlo različitim partnerom... Istini za volju, ja osobno nikada nisam video zajedničke potomke nekih krajnje različitih vrsta, primjerice, *kućnog*

čudovišta staklenih očiju i prozirne morske gljive, kako nazivamo jednu gigantsku vrstu. Teoretski je i izravno miješanje takvih vrsta moguće. Ipak, u praksi se ono događa posredno, preko čudovišta koja su u srodstvu s takvim vrstama, pa imaju i dio njihovih gena.

Da stvar bude još složenija, a raznolikost čudovišta još veća, većina nas u svojem dugom životu, do 350 godina, prolazi razdoblja u kojima se oblik tijela dosta mijenja. Čudovište beba i čudovište starac, čak i kada pripadaju istoj vrsti, mogu biti bitno različiti. Stoga se pripadnost ili srodnost nekoj od vrsta, podvrsta ili tipova može najlakše utvrditi kad primjerak potpuno odraste i poprimi svoj konačan oblik, dakle pred kraj života.

Kod nekih vrsta čudovišta postoji i fizička razlika među spolovima, no ona nije bitna iz sljedećih razloga: prvo, nije velika, drugo, više od dvije trećine čudovišta oblikuje svoj spol tek pri parenju, o čemu će biti riječi u poglavljju o razmnožavanju. Ona čudovišta koja nemaju potomstvo nemaju ni izdiferenciran, spolom zadan izgled.

Napokon, ako znate da 19 vrsta može po volji mijenjati svoj izgled, shvatit ćete zašto je rijetkost sresti dva ista, ili bar slična čudovišta. U usporedbi s nama, vi ste svi ljudi potpuno isti, ali to vam nije jasno. Valjda ste zbog toga izmislili rase.

Sada ćemo prikazati i ukratko opisati nekoliko vrsta čudovišta iz svake od šest navedenih skupina. Upoznat ćete najmnogobrojniju i najrjeđu vrstu u skupini, a uz njih i poneku od onih koje se meni čine posebno zanimljivima. Uz većinu skupina bit će prikazan po jedan mlad i po jedan potpuno odrastao primjerak jer se, kao što znate, oni prilično razlikuju.

KUĆNA ČUDOVIŠTA

Obična kućna čudovišta

Ta vrsta predstavlja gotovo polovicu od svih kućnih čudovišta. Najčešće živi u napuštenim ljudskim kućama, ali nikad daleko od ljudi. Ta su čudovišta poprimila i neke ljudske navike, a gotovo sva poznaju i ljudski jezik. Rastom su mala, do 27 cm visine, a teže do 1 kg. Aktivna su, kao i većina svih čudovišta, uglavnom noću. Skrivaju se iznimno dobro i mogu, prema potrebi, prilično promijeniti boju, pa i oblik. S ljudskim bebama redovito imaju vrlo dobre odnose. Ako je potrebno, pomažu im i štite ih u odsutnosti, ili pri nepažnji, odraslih ljudskih bića. Naravno, i ta, ponekad iznimno dragocjena, pomoć ostaje u okvirima Velikoga Zakona čudovišta. *Obična kućna čudovišta* žive u vrlo malim skupinama, zajedno s drugim čudovištim. Naseljavaju iste krajeve kao i ljudska bića.

Primjerak u dobi od 100 godina

Primjerak u dobi od 230 godina

Kućna čudovišta staklenih očiju

To je najrjeđe i najneobičnije od svih kućnih čudovišta. Malo je, naraste samo do 16 cm visine. Ima krila, ali ne leti baš najbolje. Dok je vrlo mlado, živi u šesteročlanim skupinama, okupljenima oko jednoga starijeg, redovito vrlo naobraženog, čudovišta. Takve male skupine nastanjuju ljudske biblioteke, arhive, muzeje, tavane kazališta i slična mjesta. S otprilike 65 godina ~~mladosti~~^{starosti} svako se čudovište povlači i provodi svoj život samotnjački, ali u blizini nekoga ljudskog bića koje se posvetilo kreativnom radu na području neke znanosti ili umjetnosti. ~~Ne~~ mijesha mu se u život ~~niti~~, ako nije na to zaista primorano. *Čudovišta staklenih očiju* baš nisu nalik muzama, ali su, vjerojatno, njihovi mali prsti ipak umiješani u neka vaša velika otkrića i umjetnička djela. Nakon smrti spomenutoga ljudskog bića, čudovište redovito provede još 40 do 100 godina sâmo. Zapravo, ne baš sasvim sâmo — jer se u tom razdoblju i pari. Nakon toga se pridruži nekoj novoj skupini mlađih čudovišta, kako bi im prenijelo svoje znanje, ili odlazi raditi u neki od naših arhiva.

Primjerak u dobi od 40 godina

Primjerak u dobi od 250 godina

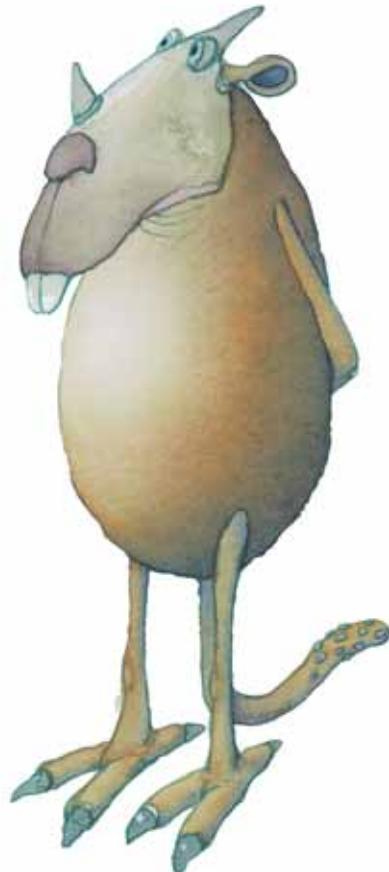
ČUDOVIŠTA ŠUMA I PLANINA

Obično šumsko čudovište

To je jako rasprostranjena vrsta koja naseljava šumske, najčešće brdske krajeve širom svijeta. Iznimno dobro poznaže životinje i razumije njihovo glasanje. Isto tako dobro poznaže i biljni svijet te se bavi uzgojem hranjivoga i zaštitom rijetkoga bilja. S ljudima se sreće vrlo rijetko i, naravno, neprimjetno. Kao i sva druga čudovišta, tako je i ovo vrlo ogorčeno vašim pretjeranim i nerazumnim uništavanjem šuma.

Obično šumsko čudovište često živi u zajednici s drugim čudovištima. Takve, mješovite kolonije¹ imaju i do 200 članova, obično slične starosne dobi. Puno su rjeđe "čiste" skupine koje ne broje više od 50 članova. Neke podvrste ovog čudovišta, koje žive u visinskim predjelima, aktivne su danju.

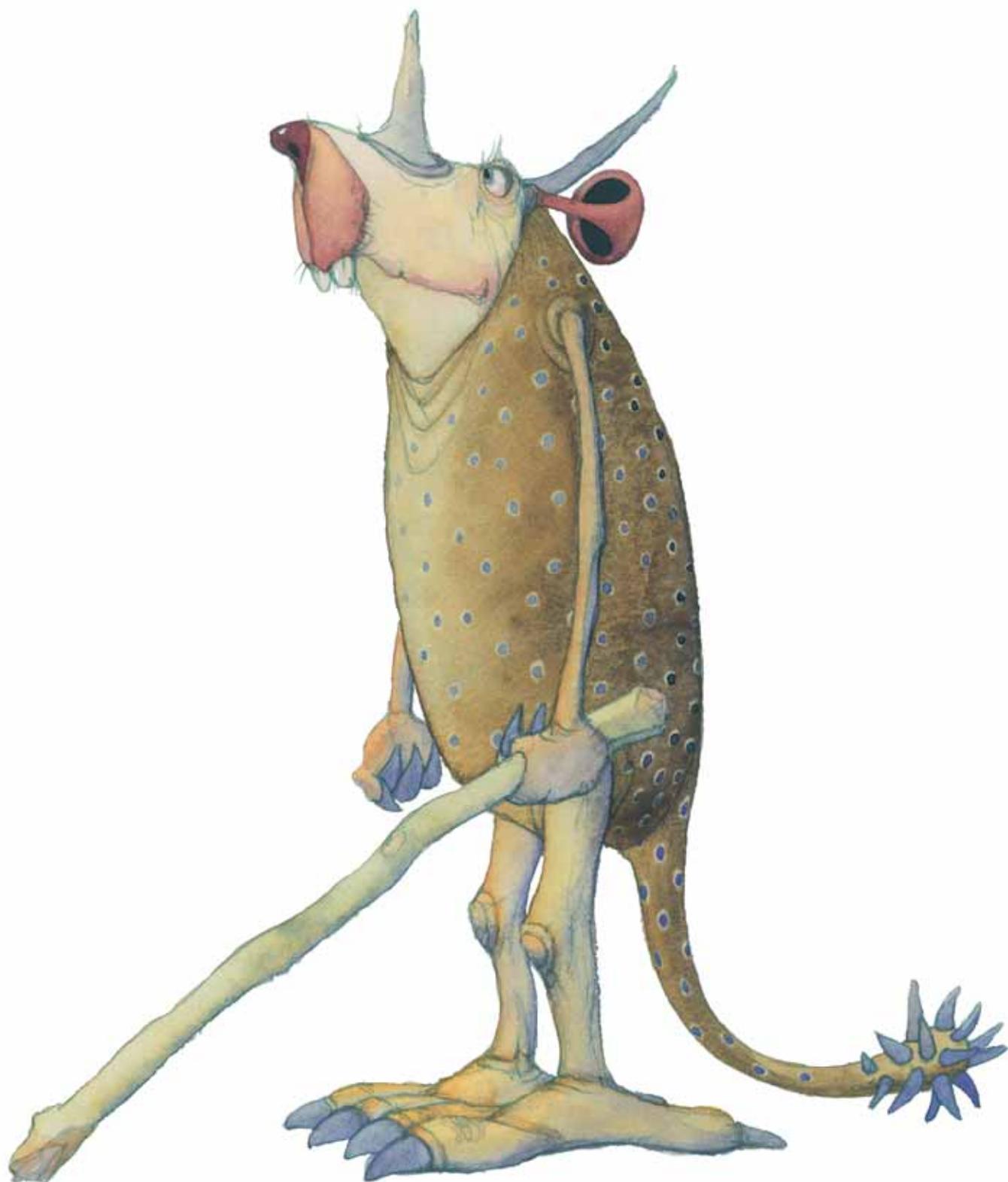
Obična šumska čudovišta narastu do 80 cm visine i 130 cm dužine. Teže najviše do 30 kg.

Primjerak u dobi od 80 godina

¹ Kolonija čudovišta je zajednica, skupina, ali često i mjesto na kojemu čudovišta žive. Vidi: Glava X., stranica 147.

Primjerak u dobi od 270 godina

Šumska crvenorepina

To su najveća, a, nažalost, sve rjeđa šumska čudovišta. Kao što, zahvaljujući vama, ljudima, ima sve manje i manje netaknutih, velikih šuma, tako ima sve manje i manje šumskih crvenorepina. Ne može se div od 3,2 metra i 300 kilograma sakriti iza ubogoga božićnog drvca. Zato ova srdačna i umilna stvorenja provode svoj život, do 350 godina starosti, u najnepristupačnijim šumama, strahujući stalno da nekom ne stanu na nogu. Žive u obiteljskim zajednicama, njih dvadesetak zajedno, ali često su s njima i razna druga čudovišta. Danju redovito spavaju, ali ne hrču, pa nikome ne smetaju.

Primjerak u dobi od 100 godina

Primjerak u dobi od 350 godina

ČUDOVIŠTA BEZVODNIH KRAJEVA

Obično čudovište bezvodnih krajeva

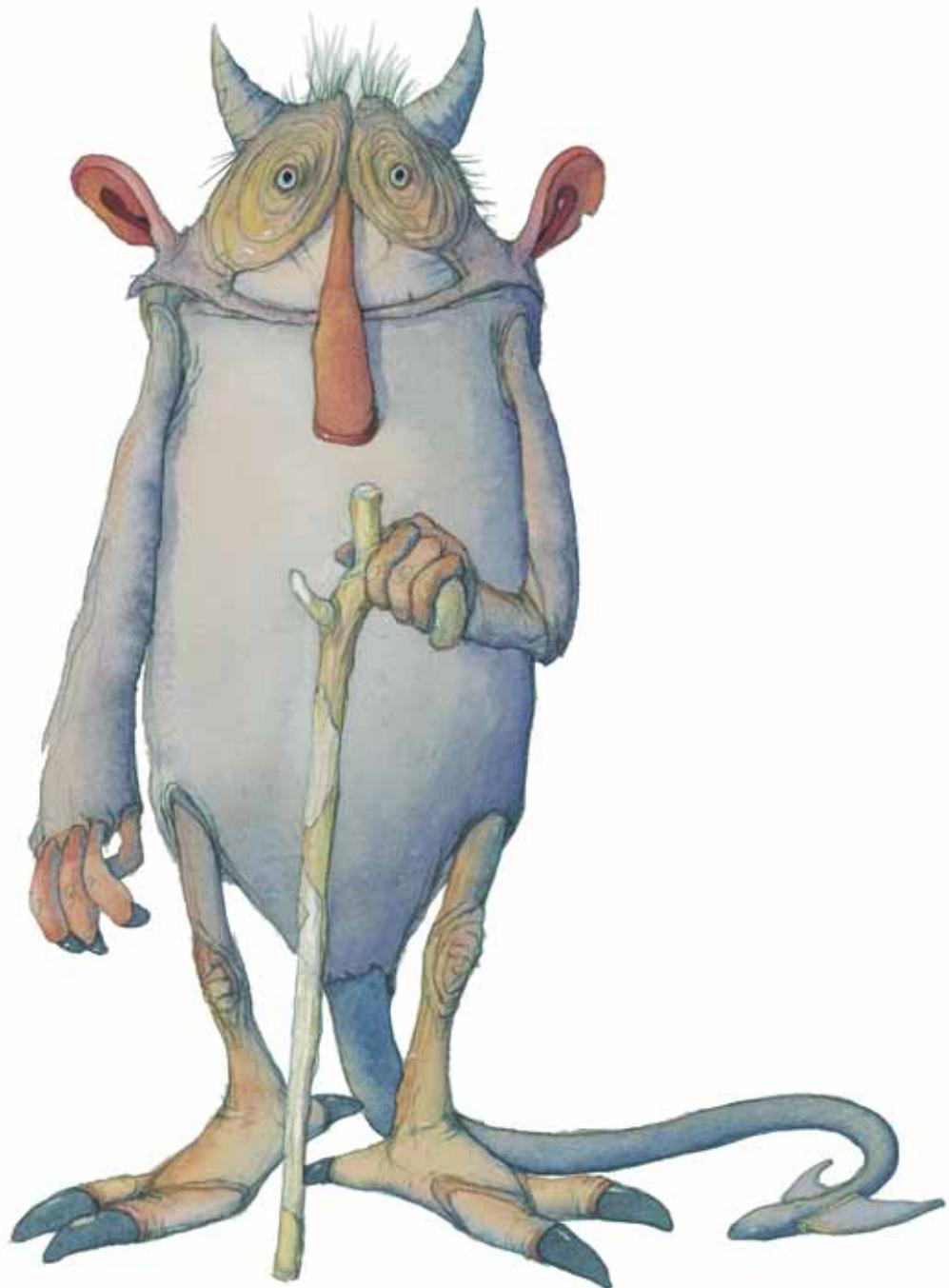
Ta su čudovišta rasprostranjena u pustinjskim i polupustinjskim predjelima svih kontinenata, osim Europe. Stalnog prebivališta nemaju i žive nomadskim životom. Noću, pojedinačno ili u vrlo malim skupinama, prelaze stotine kilometara tražeći rijetke vrste pustinjskog bilja, ili njegujući ono uzgojeno u tisućama malih, ljudima nepoznatih, oaza.

Ti su brzonogi pustinjaci, ipak, vrlo druželjubiva stvorenja. Svakog jutra, prije samoga svanuća, sastaju se na određenim mjestima i prespavaju dan zajedno. Navečer se razilaze, svatko na svoju stranu, da bi sljedećeg dana prespavali na nekom drugom skupnom mjestu na koje ih je put nanio. Obično je to i u drugom društvu.

Obična čudovišta bezvodnih krajeva visoka su oko 90 cm, ali vrlo su male tjelesne težine.

Primjerak u dobi od 80 godina

Primjerak u dobi od 280 godina

Čudovišta podzemnih bunara

Čudovište podzemnih bunara je najrjede među čudovištima bezvodnih krajeva. I ja, Kakbulznadar, stalni član Velikoga vijeća čudovišta, sreо sam u svojemu dugom životu tek desetak tih stvorenja, i to jedino na zasjedanju Velikoga vijeća. Ta vrsta živi duboko u pustinji, u prirodnim ili iskopanim pećinama koje redovito imaju vrlo duboke bunare. Glavna su im hrana kaktusi i gljive koje sami uzgajaju te suho voće koje im donose čudovišta zraka. Naime, postoji jedna vrsta koja često prelijeće pustinju, a pri tome slijede napiti se vode i odmoriti baš kod čudovišta podzemnih bunara. Čini se da se te dvije vrste međusobno jako privlače i, navodno, postoji jedna nevelika podvrsta, nastala njihovim križanjem.

Čudovišta podzemnih bunara žive u više manjih skupina čije su nastambe međusobno povezane, ponekad i vrlo dugim tunelima.

Primjerak u dobi od 60 godina

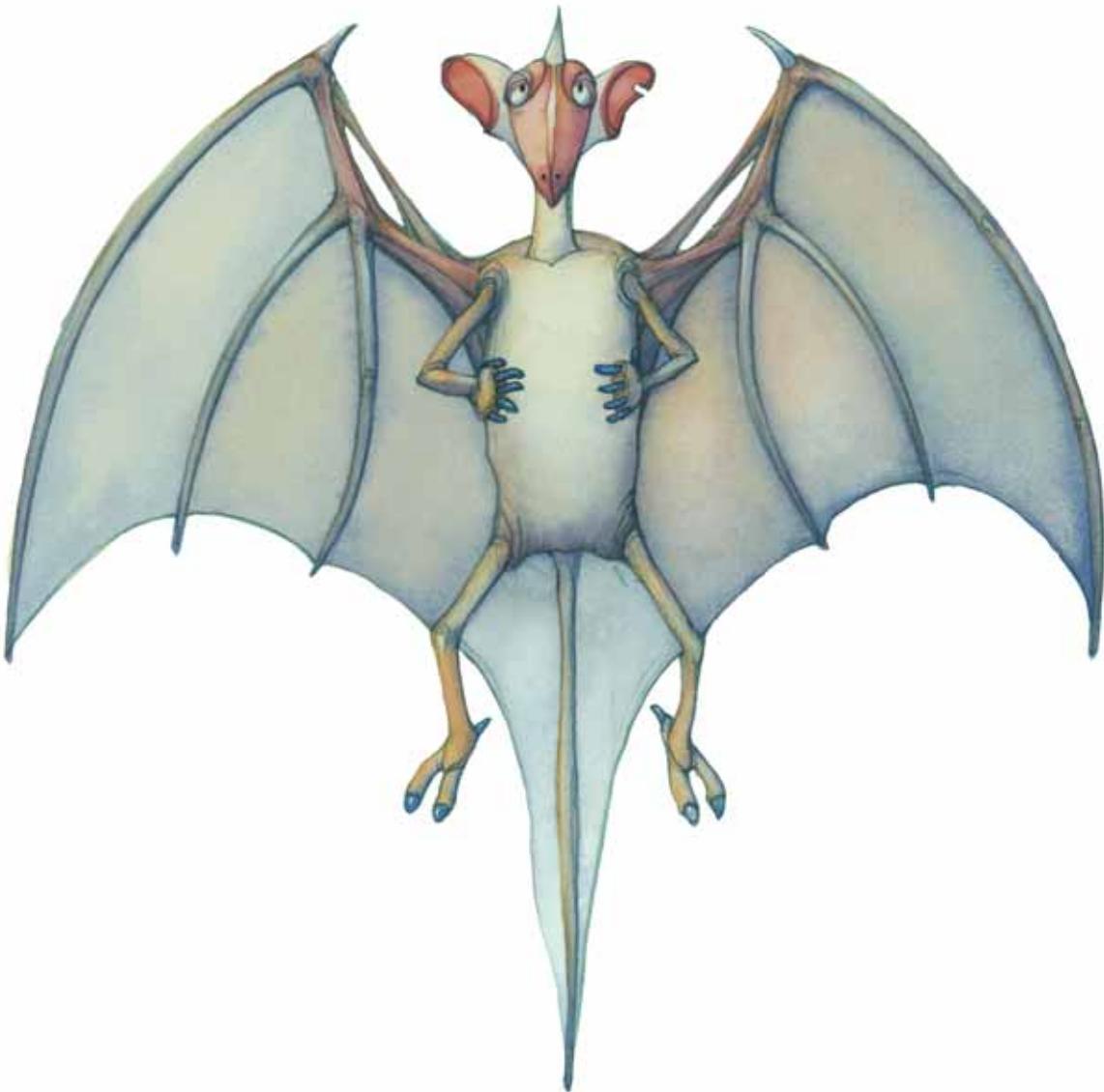
O vama ljudima, unatoč rijetkim susretima, imaju **vrlo loše** mišljenje. Za to, naravno, postoje sasvim opravdani razlozi. Najprije su se neke vaše vojske, u nekim vašim ratovima, služile nekim njihovim, to jest našim podzemnim nastambama i tunelima te ih uništile. Poslije su se neki, vrlo pametni među vama, sjetili da se u pustinjske pećine može smjestiti najgore smeće koje ste vi u stanju proizvesti – nuklearni i kemijski otpad, ili, da ga nazovemo točnije, potencijalno oružje za masovno uništenje. Kao da vam ludosti nije bilo dosta, izvršili ste nedavno jednu od nuklearnih proba kojima se toliko ponosite – u pustinji, posred jedne velike kolonije *čudovišta podzemnih bunara*. Time je njihov broj, ne računajući ranjene i zauvijek bolesne, gotovo upola smanjen.

Čudovište podzemnih bunara, živo i zdravo, naraste do 70 cm i teži do 20 kg.
Ima izrazito razvijene ruke i ne voli vas ~~nimalo~~ *jako*.

Primjerak u dobi od 210 godina

ČUDOVIŠTA ZRAKA

Primjerak u dobi od 60 godina

Obično čudovište zraka

Ovi izvrsni letači, prelijecući svakodnevno goleme udaljenosti, provedu gotovo polovicu svojega života u zraku. Nastanjuju, bolje reći nadlijeću cijeli svijet, osim najhladnijih krajeva i ponekih jako udaljenih otočića, zaboravljenih negdje na pučini.

Ta pokretljiva vrsta, zajedno s nekima od svojih brojnih podvrsta, održava stalnu međusobnu vezu s većinom čudovišta. Baš zbog te velike pokretljivosti često se pari s raznim drugim čudovištima te ima vrlo raznoliko potomstvo, ali uvijek krilato. U razdoblju parenja zadržava se u prebivalištu svojega partnera i živi njegovim načinom života.

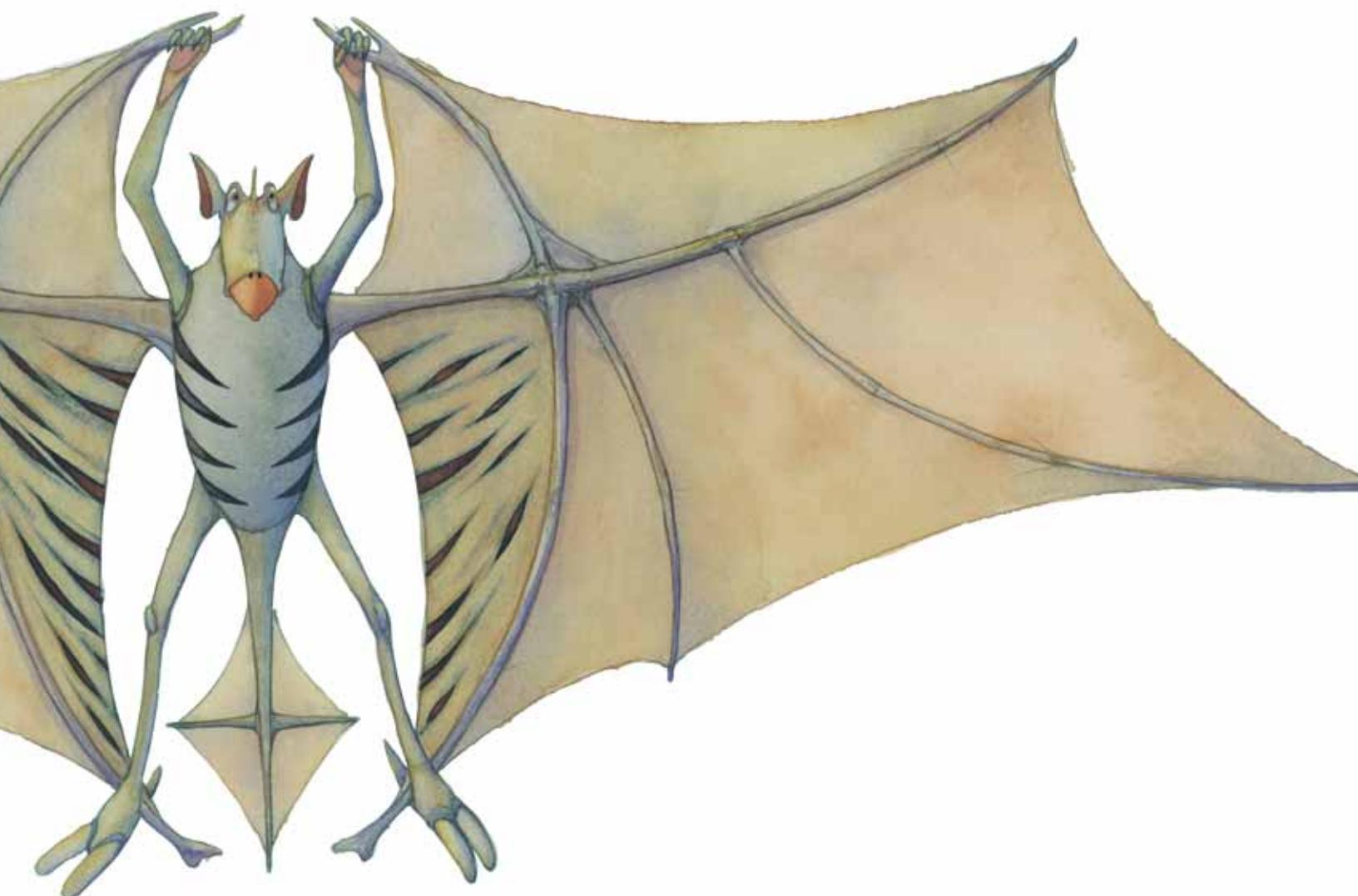

Primjerak u dobi od 260 godina

Obično čudovište zraka leti pretežno noću, orijentirajući se prema zvijezdama i Mjesecu. Krila su mu gradom nalik onima u šišmiša, ali potpuno su neovisna o rukama te gotovo prozirna. Raspon im je do 1,6 m, a cijelo je tijelo, od glave do vrha repa, dugo približno 1,7 m. Obično je ~~lako~~ teško do 25 kg.

Leteća zebra

To, najmalobrojnije među čudovišta zraka nema sa zebrama druge sličnosti osim imena i pruga. Leti i danju i noću, ovisno o vjetrovima i zračnim strujama, vješto se služeći njima da ga odnesu kamo želi. Živi u kolonijama do 20 članova u vrlo hladnim krajevima, na visokim planinama, ponekad i na ledenim bregovima, u društvu s pingvinima. Što je *leteća zebra* starija, tijelo joj je više obrasio bogatim krznom, pa joj ono, nakon otprilike 200 godina života, obraste i krila. Kad smo već kod krila, recimo da su ona, s krznom ili bez, vrlo atraktivne veličine i građe. Raspon im iznosi oko 4 m, a visina je čudovišta s repom do 1,1m.

Primjerak u dobi od 90 godina